
Trinitární ontologie lidské osoby

Idea projektu „trinitární ontologie“ vychází z filosofického a teologického díla někdejšího Cášského biskupa Klause Hemmerleho (1929 – 1994). Podle Hemmerleho otevírá specificky křesťanské zjevení Boha jako Otce, Syna a Ducha svatého cestu k novému, trojičním tajemstvím inspirovanému porozumění bytí.

Trinitární ontologie, která tak navazuje na klasickou, středověkou i raně novověkou metafyziku a zároveň přijímá podněty moderních filosofických směrů (německý idealismus, fenomenologie, dialogický personalismus), je v současnosti rozvíjena především v italském, německém či anglo-americkém akademickém prostředí. V souvislosti s odkazem českého a moravského filosofa a teologa Jana Amose Komenského (1592 - 1670) však tato teologická a křesťansko-filosofická idea podstatně ovlivnila i přední české filosofy a teology 20. století (Karel Floss, Pavel Floss, Karel Říha, Zdeněk Neubauer).

Projekt PRIMUS: Trinitární ontologie lidské osoby (2021–2023)

Záměrem tohoto projektu je prohloubit propojení české teologie a filosofie s tímto živým proudem světového teologického a filosofického myšlení a zároveň podnitit a podpořit v českém univerzitním prostředí interdisciplinární dialog mezi systematickou teologií a filosofií. Přínosem předkládaného projektu i pro světovou teologii bude antropologicky zaměřená trinitární ontologie, tedy trinitární výklad lidské osoby i jejích podstatných charakteristik. Projekt si klade za cíl na základě historické i věčné analýzy myšlení významných autorů trinitární ontologie systematicky představit vlastní důsledně trinitární filosoficko-teologickou antropologii.

Plánované výstupy projektu

Očekávané výstupy tohoto výzkumného projektu zahrnují rozsáhlé tematické číslo AUC Theologica 2/2021 o „trinitární ontologii“, spoluorganizaci mezinárodního New Trinitarian Ontologies EuARe Panelu v roce 2021, dále pak řadu výzkumných seminářů na Katolické teologické fakultě University Karlovy s domácími i mezinárodními hosty a originální vědecké studie a monografie týkající se trinitární ontologie lidské osoby nebo konečně také mezinárodní konferenci na téma „Trinitární ontologie lidské osoby“ v roce 2023 v Praze.

Výzkumný tým:

ThLic. Pavel Frývaldský, ThD. Kněz plzeňské diecéze a vyučující na KTF UK a FF ZCU v Plzni. Vystudoval dogmatickou teologii na univerzitě Gregoriana v Římě. Odborně se zabývá myšlením Romana Guardiniho a Josepha Ratzingera. V rámci projektu Primus se zaměřuje na vztah mezi trinitární ontologií a dialogickým personalismem.

Mgr. Petr Macek, Ph.D. Na pražské Katolické teologické fakultě UK vystudoval církevní dějiny. V současné době vyučuje na Katedře kulturních a náboženských studií PdF Univerzity Hradec Králové. Odborně se zabývá tématy na pomezí církevních dějin, politického myšlení a teologie, v současné době především s důrazem na vztah křesťanského sociálního myšlení a marxismu. V projektu Primus se zaměřuje především na impulzy, které trinitární ontologie přináší pro sociální filosofii.

PaedDr. ThLic. Mgr. Martin Danišek. Kněz Žilinskej diecézy. Vyštudoval teologickú antropológiu na Teologickej fakulte Teresianum v Ríme. Odborne sa venuje výskumu ľudskej osoby v oblasti túžby (desiderium) najmä u Jacquesa Lacana a karmelitánskych mystikov. V rámci projektu Primus sa sústreďuje na relacionalitu ľudskej osoby v diele Edity Steinovej a jej význam pre pochopenie trinitárnej ontológie.

Mgr. et Mgr. Eduard Fiedler. Vystudoval právo na Masarykově univerzitě a teologii na Karlově univerzitě. Je doktorandem filozofie / estetiky na Masarykově univerzitě / Universität Regensburg. Ve své disertační práci rozvíjí trinitární ontologii krásy založenou na německé trinitární ontologii 20. století (Haecker, Przywara, Beck, Balthasar, Ulrich, Hemmerle), zabývá se ale také starší trinitárně-ontologickou tradicí (Augustin, Bonaventura, Komenský). V rámci výzkumného projektu „Trinitární ontologie lidské osoby“ pokračuje ve výzkumu zaměřeném na německé autory jako Ferdinand Ulrich, Heinrich Beck či Klaus Hemmerle a koordinuje mezinárodní aktivity výzkumného týmu.

Mezinárodní spolupráce

Po dobu řešení projektu bude řešitelský tým intenzivně spolupracovat se zahraničními institucemi a výzkumnými skupinami zabývajících se trinitární ontologií: Istituto Universitario Sophia - Dipartimento di Teologia, Filosofia e

Scienze Umane (<https://trinitarian-ontology.org>); Albert-Ludwigs-Universität Freiburg - Lehrstuhl für Christliche Religionsphilosophie (<https://www.theol.uni-freiburg.de/disciplinae/cr>); New Trinitarian Ontologies in Cambridge (<https://twitter.com/ntontologies>).

